

Карнаух Т.П.,
студентка 5 курсу,
10 групи, Інституту прокуратури та
кримінальної юстиції
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

КОРУПЦІЙНІ ЗЛОЧИНИ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Ключові слова: корупція, незаконне збагачення, правоохоронні органи, прокуратура.

Keywords: corruption, illegal enrichment, prosecutor's office.

Анотація: розглянуто питання корупційних злочинів в органах прокуратури України, відношення правоохоронних органів щодо вчинення корупційних правопорушень, роль корупції в нашій країні.

Abstract: The questions of corruption crimes in the Ukrainian prosecution office is considered.

Термін «корупція» можна визначити як зловживання службовими і посадовими особами своїми правами і повноваженнями з метою одержання неправомірної вигоди та особистого збагачення, а також активні дії щодо підкупу таких осіб з боку громадян [1]. На мою думку, поняття «корупція» включає в себе такі основні ознаки, як заподіяння шкоди авторитету державних органів, наявність у особи умислу на вчинення дій (бездіяльність), які об'єктивно

завдають шкоду інтересам держави, корислива мета, незаконне одержання особою послуг, переваг.

За вчинення корупційних правопорушень особи притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності в установленому законом порядку.

Насьогодні протидія корупції в Україні є одним із пріоритетних напрямів діяльності держави та визначальною для українського суспільства. Однак, дуже часто ті, хто повинен протидіяти корупції, самі вчиняють корупційні правопорушення. Відповідно до закону України «Про Прокуратуру» однією із функцій цього державного органу є нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство; нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян [2]. Саме такими органами є органи національної поліції, органи СБУ, державна фіскальна служба, органи митного контролю та багато інші. Нажаль, правоохоронні органи так само вражені корупцією, як інші інститути суспільства. Не є винятком і органи прокуратури. Внаслідок вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень відбувається втрата авторитету органу прокуратури України та репутаційного статусу держави.

Одним із чинників поширення корупційних правопорушень в Україні і набуття ними систематичного характеру є відсутність дієвої системи контролю і перевірки декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру посадових і службових осіб, членів їх сімей та близьких родичів [3], не зважаючи на запуск системи декларацій у 2016 році. За подання неповних або неправдивих відомостей у деклараціях до останнього часу була відсутня будь-яка відповідальність.

Із створенням антикорупційних органів в Україні, таких як Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Державне бюро розслідувань (ДБР), Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП), Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК), стало можливим розслідувати більшу кількість корупційних злочинів.

Наприклад, НАБУ відкрило низку кримінальних проваджень щодо корупційних злочинів високопосадовців. У 2017 році було порушено кримінальне провадження щодо можливого незаконного збагачення Генерального прокурора України Юрія Луценка [4].

Слід зазначити, що в Україні з 2006 до 2015 років знизились показники виявлення організованих злочинних спільнот з корумпованими зв'язками. Відповідно до офіційної статистики у 2006 році було виявлено 26 організованих груп та злочинних організацій, а в 2015 – 11 [5]. Отже, це може свідчити про збільшення латентності злочинів, вчинених організованими злочинними спільнотами, в яких є «добре» прикриття.

Все починається з «верхівки» правоохоронних органів в нашій державі. Підкреслимо, що саме високопосадовці мають високі корупційні ризики. Корупційний ризик – це сукупність правових, організаційних та інших факторів і причин, які породжують, заохочують (стимулюють) осіб до скоєння корупційних правопорушень під час виконання ними функцій держави або місцевого самоврядування [6]. Слід звернути увагу на те, що перше місце серед корупційних ризиків не випадково посідає недоброчесність поведінки державних службовців[7].

Я вважаю, що саме органи прокуратури України можуть «породжувати» корупцію, але мають також можливість своїми ж силами «знищити» її. Для цього є адекватне законодавче підґрунтя, тому головним в даний час є політична воля до мінімізації корупції з боку керівників нашої держави.

Список використаних джерел:

1. Шостко О. Ю. Злочинність корупційна / Олена Юріївна Шостко. // Вісник асоціації кримінального права України. – 2016. – С. 456.
2. Закон України «Про Прокуратуру» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/page>.
3. Шостко О.Ю. Деякі шляхи мінімізації корупційних проявів в Україні. // Актуальні питання протидії корупції: стан, проблеми та перспективи на майбутнє. – 2014. – №17. – С. 21.
4. Посилання з сайту НАБУ [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://korrespondent.net/ukraine/politics/3907705-lutsenko-prokommentyroval-delo-kotoroe-vedet-protiv-neho-nabu>.

5. Шостко О. Ю. Сучасний стан організованої злочинності / О. Ю. Шостко // Проблеми законності. - 2016. - Вип. 135. - С. 139.

6. Закон України "Про запобігання корупції" [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

7. Корупційні ризики в діяльності державних службовців [Електронний ресурс] // Міністерство юстиції України. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/n0026323-11>.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ

У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман;
проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

3-68 **Злочинність у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр. кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Харків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. – Харків : Право, 2017. – 420 с.**

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017